

En ny art af släktet *Orthotrichum*.

Af A. L. GRÖNVALL.

Vid genomseende af en samling *Orthotricha*, som blifvit mig öfverlemnad till granskning, fästes min synnerliga uppmärksamhet vid en under namn af *O. pumilum* der förvarad form, hvilken företedde ett ganska anmärkningsvärdt utseende, särskildt hvad den äldre kapseln och peristomet beträffar. En noggrann mikroskopisk undersökning gaf emellertid vid handen, att denna form icke lämpligen kunde inordnas vare sig under nyss nämnda eller — så vidt jag kunnat utröna — någon annan förut beskrifven art (åtminstone icke under någon *europæisk*), hvarför jag icke kan annat än betrakta den som en ny sådan, å hvilken jag nu också här vill meddela en kort beskrifning, åtföljd af ett par afbildningar.

Orthotrichum Gevaliense n. sp.

Cæspituli laxiusculi, sordide virides, uberrime fructificantes. Caulis sat altus, irregulariter innovantiramosus. Folia ex obtusa basi elongato-lanceolata, margine revoluta, obtusiuscula vel ex obtuso-acuminata, papillosa; cellulæ superiores rotundatæ, parietibus parum incrassatis, rete basilare laxiusculum, diaphanum. Flores masculi crassiusculi, in ramulis propriis; antheridia paraphysata. Calyptra subnuda conica, totam fere capsulam obtegens, pallida vel subfuscescens. Vaginula nuda. Capsula plus minus emergens, obovata, pachyderma, collo brevior, in pedicellum conspicuum cito transiente, senior valde elongata, usque versus medium coarctata, rufo-fusca, tota fere longitudine

profunde sulcata, basi subtumidula; striæ 8, latæ, rufescentes; stomata hemi-perifrasta. (Operculum?). Peristomii dentes magni, per paria arcte conjuncti, integri vel apice paullum pertusi, in parte inferiore dense et minute papilloso, dehinc conspicue vermiculati; cilia 8, lata, dentibus subæquilonga vel paullulo breviora, plerumque e duplici serie cellularum efformata, persistentia, lævia. — Sporæ rufæ, haud diaphanæ.

Sverige, Gefle. (Någon närmare uppgift om stället föreligger icke, ej heller finnes någon anteckning om insamlare och insamlingstid).

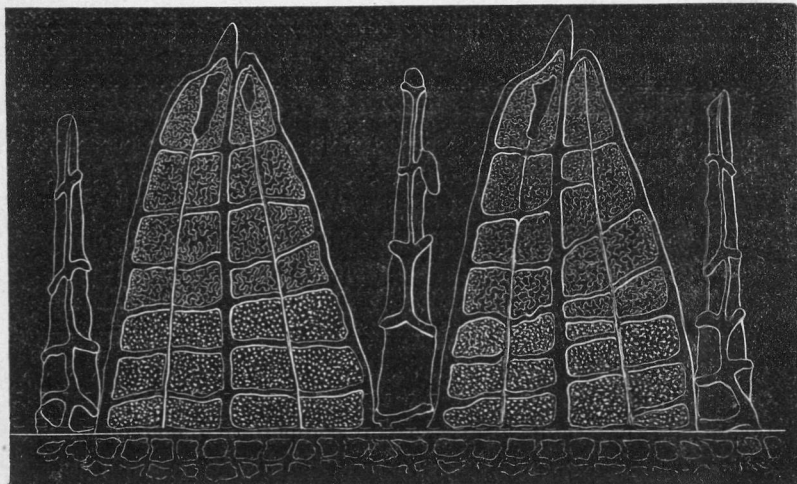
Enskild planta, naturlig storlek.

Bladens basilarceller temligen vida och mycket genomskinliga. Den äldre kapseln mycket mörkfärgad, nedtill blekare, hastigt öfvergående i det jemförelsevis långa fruktskaftet (ungefär som hos *O. stramineum*).

Kapselstrimmorna af 4—6 cellrader, ovanligt mörka, med starkt för-
tjockade sidoväggar. Stomata sparsamt förekommande,

Äldre kapsel (ung. 5-fald. först.)

Del af peristomet (något öfver 200 ggrs förstoring).

templ. bredt öppna, men de omgifvande cellernas väggar oftast något inbugtade. Hanblommor stora, tätt hopade på särskilda korta grenar nedanför de frukt-bärande *).

I fråga varande arts närmaste förvandtskap synes svår att bestämma. Hvad som företrädesvis utmärker den samma är dels förgreningen — i hvilket afseende den snarare påminner om t. ex. *O. affine* än om den grupp, dit den, på grund af stomata, måste hänföras — dels den äldre kapseln, dels ock peristomet: så väl de *stora*, på ofvan angifna sätt skulpterade ytter-tänderna som de ovanligt grofva och breda cilierna; och härigenom skiljer den sig både från *O. pumilum* och andra arter, hvilka i första hand framställa sig till jämförelse. Hvad den öfvermogna kapseln beträffar, så öfverensstämmer denna temligen nära med den hos *O. stramineum* eller kanske ännu snarare *O. alpestre*; men från dessa båda arter är den i fråga varande tydligt skild — förutom genom peristomet — äfven, bland annat, genom beskaffenheten af stomata **).

Malmö i mars 1886.

---

*) Det material, som för affattande af denna beskrifning stått mig till buds, har utgjorts af 5—6 tufvor, rikligen försedda med dels mycket unga, knappast ännu ur svepet fullt framskjutande, mössbeklädda kapslar, dels äldre, öfvermogna sådana; hvaremot jag ej kunnat påträffa utvecklade frukter med påsittande *lock*. Till följd häraf kan jag ej yttra mig om dettas beskaffenhet, liksom jag äfven, af samma anledning, har svårt för att med tillbörlig noggrannhet angifva kapselhalsens längd. Erfarenheten har nemligen lärt mig, att man för att i detta afseende komma till ett slutgiltigt omdöme måste ha tillgång till ett ej alltför knappt förråd af kapslar i ett dylikt mellanstadium (hvilka då också — om undersökningen företages å torra exemplar — böra väl uppblötas, så att det egentliga sporangiet drager sig tillsamman och *halsen* framstår tydligt begränsad).

***) Hos *O. stramineum* och *alpestre* äro dessa särdeles ymniga och merendels nästan helt öfvertäckta, i det de omgifvande cellernas väggar äro mycket starkt inbugtade och oftast äfven uppsvällda (st. holoperifrasta), så att stomafälten, sedda under mikroskopet, bilda liksom ett slags stjernformiga figurer.

Algologiska bidrag.

Af G. LAGERHEIM.

I.

Contributions algologiques à la flore de la Suède.

La plupart des algues mentionnées ci-dessous est rencontrée par moi les années 1883 et 1884 en herborisant dans les environs de Stockholm, d'Upsal et d'autres endroits. 18 espèces sont annotées ici trouvées en Suède pour la première fois, savoir: *Stigeoclonium gracile* KÜTZ., *Trentepohlia Debaryana* (RABENH.) WILLE, *Pediastrum asperum* A. BR., *Oocystis submarina* NOV. spec., *Euastrum Delpontei* NOB., *E. Didelta* RALFS β *tatricum* RACIB., *Staurastrum spongiosum* BRÉB. β *Griffithsianum* (NÄG.) NOB., *Cosmarium microsphinctum* NORDST., *C. subpalangula* ELFV. f., *Penium adelochondrium* ELFV., *Stigonema saxicolum* NÄG., *Calothrix parietina* (NÄG.) THUR., *Glaucothrix gracillima* ZOPF, *Spirulina versicolor* COHN, *Synechococcus major* SCHRÖT. f., *Chroococcus pallidus* NÄG., *Rhodococcus caldariorum* HANSG., *Gloeocapsa violacea* RABENH.

Stigeoclonium gracile KÜTZ. Upsal, dans l'aquarium dans la petite serre chaude du jardin botanique.

Trentepohlia Debaryana (RABENH.) WILLE. Om sl. *Gongrosira* KÜTZ. pag. 13, tab. II. Stockholm, Godthem dans l'eau très peu salée sur des coquilles de *Paludina vivipara*.

Cladophora rupestris (L.) KÜTZ. f. **submarina** FOSL. in WITTR. et NORDST. Alg. exs. fasc. 13. N:o 619. Une *Cladophora* ressemblant beaucoup à la forme susnommée trouvée dans l'Ostfinmark est observée par moi aux plusieurs endroits en Bohuslän, p. ex. sur le "Blåbärsholmen" près de Kristineberg et sur les "Väderöarne".

Hydrodictyon reticulatum (L.) LAGERH. V. G. Wenersborg (M. A. G. ELIASON).

Pediastrum biradiatum MEY. Stockh., Kolbottensjön.

P. asperum A. BR. Dispositio cellularum: 1 + 5 + 10 = 16. Stockh., Kolbottensjön.

Scenedesmus Hystrix LAGERH. Stockh. Ped. Prot. Palm. pag. 62, tab. II, fig. 18. Upsal, Lassby backar.

Polyedrium minimum A. BR. Stockh., Kolbottensjön.

P. muticum A. BR. Pas rare près d'Upsal.

Dactylothece Braunii LAGERH. Bidr. t. Sverig. Algfl. pag. 64, tab. I, fig. 22—24. Stockh., les moulins de Nacka sur une poutre qui était exposée à l'eau dégouttante; Kolbotten sur un rocher humecté.

Dactylococcus bicaudatus A. BR. Stockh., les moulins de Nacka parmi *Dactylothece Braunii* LAGERH.; Kolbotten, sur des rochers humectés; Vaxholm, dans de la mousse humide.

Palmella miniata LEIBL. Stockh., Lilljans.

Actinastrum Hantzschii LAGERH. Stockh. Ped. Prot. Palm. pag. 70, tab. III, fig. 25, 26. Sdml. Dalarö dans un ruisseau parmi *Lemma minor*.

Apicystis Brauniana NÄG. Upl., Gamla Upsala sur des feuilles de mousses.

Miscococcus confervicola NÄG. Upsal, Kungsängen.

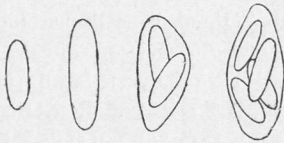
Dietyosphærium Ehrenbergianum NÄG. Upl. Gamla Upsala.

D. pulchellum WOOD. Hels. Hudiksvall (M. A. BERG).

Oocystis ciliata LAGERH. Stockh. Ped. Prot. Palm. pag. 76, tab. III, fig. 33—37. Upsal, Lassby backar.

β **amphitricha** LAGERH. Bidr. t. Sverig. Algfl. pag. 61, tab. I, fig. 25, 26. VB. Edefors.

Oocystis submarina nov. spec. Fig. 1.

O. cellulis solitariis vel in familias e 2—4 cellulis formatas consociatis, oblongo-cylindricis, membrana tenui in utroque fine tuberculo parvo non instructis.

Long. cell. 8—14 μ ; lat. cell. 3—5 μ .

Hab. in scrobiculis aqua marina repletis ad Kristineberg et Rödberget prope Fiskebäckskil in Bahusia, in consortio Enteromorparum aliarumque algarum marinarum.

Cette *Oocystis* ressemble assez à l'*O. Nägelii* KIRCHN. Mikr. Pflanzenw. d. Süßw. pag. 17, tab. II, fig. 44; peut-être on doit considérer l'*O. submarina* LAGERH. comme une variété de l'*O. Nägelii* KIRCHN. L'espèce va être distribuée dans l'exsiccata de M. M. WITTRÖCK et NORDSTEDT.

Porphyridium eruentum (AG.) NÄG. Stockh., Kefvinge dans une serre sur des pots à fleur.

Pleurococcus pachydermus LAGERH. Stockh. Ped. Prot. Palm. pag. 78, tab. III, fig. 40—42. Comme la différence entre cette forme et *P. pulcher* KIRCHN. (Würtemb. Algfl. pag. 170, tab. II, fig. 3) paraît être bien petite, *P. pachydermus* LAGERH. doit être inscrit sous cette espèce.

Volvox minor STEIN. Upsal, Lassby backar et Kungsängen.

Gonium sociale (DUJARD.) WARM. Upsal, dans un fossé à Luthagen.

Stephanosphæra pluvialis COHN. Stockh., Tivoli (M. N. WILLE); Upsal, Lassby backar.

Phacotus lenticularis (EHRENB.) STEIN. Upl. Flottsund (M. A. BERG).

Sphærella pluvialis (FLOTOW.) WITTR. Gotl., Lilla Carlsö (M. H. MUNTHE); pas indiquée pour Gotland.

Vaucheria dichotoma DILLW. Stockh., Dufnäs.

Characium Pringsheimii A. BR. Upsal, Lassby backar sur des feuilles de mousses d'eau; Stockh., "Nacka damsjö".

C. pyriforme A. BR. Upsal, dans l'aquarium du jardin botanique sur des feuilles de *Vallisneria spiralis*.

Mougeotia punctata WITTR. Upsal, Lassby backar.

Spirogyra mirabilis (HASS.) KÜTZ. Hels. Hudiksvall (M. A. BERG).

Micrasterias americana (EHRENB.) RALFS. Upsal, Lassby backar; Hels., Hudiksvall près de Håsta (M. A. BERG).

Euastrum Delpontei NOB.; syn. *E. intermedium* DELP. Desm. subalp. pag. 97, tab. VI, fig. 21—23. Sdml., Dalarö dans un ruisseau parmi *Lemna minor* L. Comme déjà plutôt un *E. intermedium* (CLEVE Bidr. t. känned. o. Sverig. Desm. pag. 484, tab. IV, fig. 1) a été décrit, il faut qu' *E. intermedium* DELP. reçoit un nom nouveau.

E. Didelta RALFS β *tatricum* RACIB. Desm. polon. pag. 36, tab. IV, fig. 3. Upsal, Lassby backar; Hels. Norrbo, Prestmyran (M. A. BERG).

Staurastrum brachiatum RALFS. Upsal, Lassby backar dans grande quantité.

S. spongiosum BRÉB. β **Griffithsianum** (NÄG.) NOB.; syn. *Phycastrium Griffithsianum* NÄG. Upsal, Grindstugan.

S. cyrtoceram BRÉB. Upsal, Lassby backar.

Arthrodesmus Ineus (BRÉB.) HASS. β *intermedius* WITTR. Boh. Kristineberg.

Cosmarium microsphinctum NORDST. Desm. Ital. et Tyrol. pag. 33, tab. XII, fig. 9. Stockh., Rosendal sur un rocher humecté.

C. Kjellmanii WILLE * **grande** WILLE Nov. Seml. Alg. pag. 43, tab. XII, fig. 33. Upsal, Grindstugan.

C. Regnesii REINSCH. Upsal, Lassby backar.

C. subpalangula ELFV. Anteckn. o. Finsk. Desm. pag. 14, tab. I, fig. 11, *f. depauperata* nov. form. F. cellulis granulis fere semper destitutis.

Stockh., Stadshagen dans des creux de rochers remplis d'eau pluviale; Upsal, Lassby backar dans un local pareil avec *Synechococcus major* SCHROET.

Penium adelochondrum ELFV. loc. cit. pag. 16, tab. I, fig. 13. Upsal, Lassby backar.

P. minutum (RALFS) CLEV. Sm. Lemnhult.

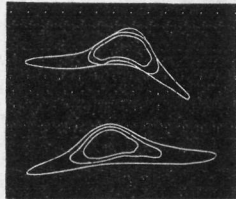
Docidium dilatatum (CLEV.) NORDST. Sm. Lemnhult.

Closterium Lundellii LAGERH. Bidr. t. Sverig. Algfl. pag. 53. Hels. Hudiksvall (M. A. BERG).

C. Archerianum LUND. Upsal. Lassby backar.

C. Cornu EHRENB. Fig. 2.

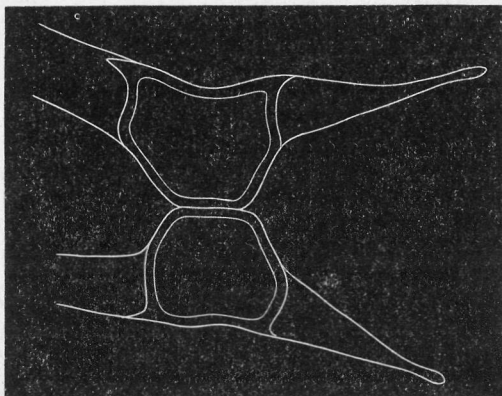
Au printemps 1884 j'ai trouvé à Lassby backar près d'Upsal une forme de cette espèce, qui a formé assez souvent des spores sans une conjugaison précédente. Cela se fait d'une manière que les cellules

(sans se toucher) obtiennent sur leur milieu un élargissement gonflé qui se remplit ordinairement par la spore. Celle-ci se forme dans cette manière, que le

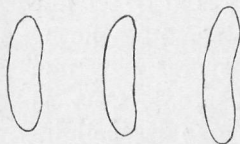
contenu de la cellule se contract et s'entourne de deux membranes. La vide cellule mère est courbée le plus souvent d'un côté. Cette manière de former des spores chez un *Closterium* rappelle de la formation des spores de *Spirogyra mirabilis* (HASS.) KÜTZ.

C. rostratum EHRENB. Fig. 3.

Au printemps 1884 j'ai trouvé à Lassby backar près d'Upsal de cette espèce des individus conjuguant qui, en conformité du cas typique chez *C. lineatum* EHRENB., *Penium didymocarpum* LUND., *Cylindrocystis diplospora* LUND. et quelquefois chez *C. Brébissonii* MENEGH., ont formé deux zygotes, chez lesquelles chaqu'un des coins extérieurs s'était allongé en un aiguillon court.

Mesotænium Endlicherianum NÄG. β **caldariorum** nov. var. Fig. 4.

M. cellulis sæpe curvulis, extremitatibus plerumque attenuatis, lamina chlorophyllacea centrali. Long. cell. 30—57 μ ; lat. cell. 10—15 μ .

Hab. in testis plantarum in caldario ad "Kjefvinge" prope Holmiam.

La variété va être distribuée dans l'exsiccac de M. M. WITTRÖCK et NORDSTEDT.

Stigonema saxicolum NÄG. Stockh., Danviken sur un rocher humecté.

Hapalosiphon Brebissonii KÜTZ. Upsal, Lassby backar.

Calothrix parietina (NÄG.) THUR. Stockh., Danviken sur un rocher humecté.

Glaucothrix gracillima ZOPF. Sur une fenêtre dans la petite serre chaude du jardin botanique d'Upsal.

Oscillaria sancta KÜTZ. f. **caldariorum** (HAUCK.) LAGERH. Stockh., Kefvinge dans une serre sur la terre dans des pots à fleur.

Spirulina versicolor COHN. in RABENH. Fl. Eur. Alg. sect. II, pag. 292. Boh. Kristineberg.

Nostoc verrucosum VAUCH.; syn. *N. gregarium* f. *baltica* LAGERH. Bidr. t. Sverig. Algfl. pag. 46. Stockh., Lidingöbro dans l'eau presque douce.

Chamæsiphon confervicola A. BR. Upsal aux plusieurs endroits? Stockh., "Nacka damsjö"; Sdml. Dalarö.

β **curvatus** (NORDST.) BORZI. Morfol. e. Biol. d. Alg. Ficocr. III, pag. 313. f. LAGERH. Algol. o. Mykol. anteckn. pag. 100, 108, 117.

Herj., près l'embouchure de Funnan dans le lac de Funnäsdal, paraissant sur des Oedogonia (M. E. HENNING); cette forme se trouve probablement aux plusieurs endroits au nord de la Suède dans l'eau vive.

C. incrustans GRUN. Upsal, Lassby backar.

Dermocarpa violacea CROUAN. Boh. Gullmarsfjord, de grandes profondeurs paraissant sur des Ascidies et sur des coquilles de *Buccinum undatum*.

f. conf. LAGERH. Bidrag t. Sverig. Algfl. pag. 45.

Stockh., Godthem sur des coquilles de *Paludina vivipara* dans l'eau presque douce.

Asterocytis ramosa (THWAIT.) GOBI Arb. d. St. Petersburg. Ges. d. Naturf., T. X, 1879; *Hormospora ramosa* THWAIT. in HARV. Phyc. Brit. tab. 213; *Gonio-trichum coerulescens* ZANARD. Icon. phyc. adr. III, pag. 67, tav. 46 B sec. HAUCK Meeresalg. pag. 519;? *Cal-*

lonema smaragdinum REINSCH Contribut. pag. 41, tab. XVI; *Goniotrichum ramosum* HAUCK l. c.; *Chroodactylon ramosum* HANSG. Deutsch. bot. Gesellsch. Ber. 1885, pag. 19.

Boh. Kristineberg, Väderöarne; Scanie, Skelderviken, aux deux endroits dans l'eau salée sur des Dictyosiphons; Upl. Rydboholm dans l'eau presque douce sur des Cladophores.

Coelosphaerium Kützingianum NÄG. Mälaren, près de Vesterås (M. A. E. LUHR).

Gloeochete Wittrockiana LAGERH. Bidr. t. Sverig. Algfl. pag. 39, tab. I, fig. 3, 4. Stockh., Kolbotten sur des Vaucherias; Lul. Lapm., le lac de Woullerim sur des feuilles de mousses.

Synechococcus major SCHREET. Beitr. z. Algenkunde Schlesiens. pag. 13;? *S. crassus* ARCH. Micr. Journ. 1867, pag. 87.

F. crassior, lat. cell. — 30 μ .

Upsal, Lassby backar dans des creux de rochers remplis d'eau pluviale; la forêt de Norby dans un local pareil (M. A. BERG); l'espèce va être distribuée dans l'exsiccac de M. M. WITTRÖCK et NORDSTEDT.

Gloeocapsa violacea RABENH. Stockh., Kolbotten sur un rocher humecté.

Chroococcus pallidus NÄG. Stockh., Kolbotten sur un rocher humecté.

Rhodococcus caldariorum HANSG. System. ein. Süßwasseralg. pag. 2. Upsal sur les murs dans la grande serre chaude du jardin botanique.

Några småländska mosslokaler.

Af ROB. TOLF.

Att ett landskap med Smålands stora utsträckning — dess areal är ju lika med Belgiens — ännu äger vidsträckta trakter, hvilka hittills ej lemnat några bidrag till provinsens mossflora, torde vara helt

naturligt. Det är några fynd från excursioner inom ett litet sådant område, som härnedan framläggas för läsaren.

Den dal, genom hvilken Nässjö—Oskarshamns järnvägen går fram, synes ej (åtminstone betraktad från kupéfönstren) mellan Hults och Lönneberga stationer särdeles lockande för botanister. Det är en verklig karg smålands-natur så godt som uteslutande bestående af tallmoar och kärr. Bergen, af hvilka denna dalgång bildas, höja sig dock ganska hastigt och på ringa afstånd från ån Brusan, hvars lopp bestämmer dalens, samt förete flerstädes i synnerhet i trakten kring Emarp väggar af rätt aktningsbjudande höjd; Henneklef t. ex. stiger med nästan lodräta sidor till 325 fot öfver åns nivå.

Utefter dessa höjder påträffar man en intressant och skiftande mossvegetation. På Fagerkullarne i Hessleby socken förekomma: *Timmia austriaca*; *Bartramia Oederi* c. fr.; *Amphoridium lapponicum* c. fr., *Zygodon rupestris*; *Encalypta streptocarpa* och *vulgaris*; *Grimmia commutata* och *torquata*; *Weissia Schisti*; *Jüngermania saxicola*; *Frullania fragilifolia*; *Riccia canaliculata* med flera.

På Stenkulla-bergen i samma socken hafva tagits: *Timmia austriaca* till och med med gamla fruktskaft; *Plagiothecium nitidulum* och *piliferum*; *Cynodontium gracilescens* och *Bruntoni*; *Grimmia torquata* m. fl.

En rikare och mera egendomlig mossflora träffar man bland Kuarpsbergen isynnerhet vid det redan nämnda Henneklefs branta, omväxlande torra och fuktiga klippor. Af rarare saker tagna derstädes må nämnas: *Hypnum chrysophyllum*, *elodes*, *molluscum*, *falcatum*, *rugosum*; *Brachythecium glareosum*, *reflexum*; *Camptothecium lutescens* c. fr.; *Amblystegium filicinum* i många former; den för Sverige sällsynta *Neckera Besseri*; *Anomodon viticulosus*, *attenuatus* och *longifolius*; *Myurella julacea*; *Buxbaumia indusiata*; *Mnium undulatum* c. fr. kapslarne egendomligt korta och tjocka; *Bryum alpinum* c. fr: *Ulota Hutchinsiae*; *Zygodon rupestris*; *Amphoridium lapponicum* c. fr. och *Mougeotii*; *Grimmia elatior*, *Mühlenbeckii*, *Hartmanni*, *torquata*, *ovata* och *commutata*; *Tortula tortuosa*, *fragilis* och *subulata*; *Trichostomum tophaceum* och *rubellum*; *Distichium capillaceum* c. fr.; *Dicranum Schraderi* och *flagellare* c. fr.; *Cynodon-*

tium gracilescens; Weissia cirrhata o. s. v. En i sanning rätt vacker samling arter på en småländsk mosslokal!

Vid Ingatorp samt i nejden deromkring hafva anmärkts: *Hylocomium brevirostre*; *Hypnum Kneiffii*, *elodes*, *vernicosum*, *revolvens* c. fr., *incurvatum*, *pallescens* c. fr.; *Brachythecium albicans* ymn. c. fr., *reflexum*, *rivulare* c. fr., en ovanligt robust form af *Thamnium*; *Platygyrium repens*; *Thuidium Blandowii* och *recognitum* c. fr. *Anomodon longifolius*; *Leskea paludosa* (Målilla socken), *Leskea nervosa*; *Dichelyma falcatum* ymn. c. fr; *Diphyscium* både steril och c. fr; *Pogonatum nanum* var. *Dicksoni*; *Philonotis capillaris*; *Bartramia Halleri*; *Paludella*; *Cinclidium stygium*; *Mnium Seligeri*, affine, och *cinclidioides*; *Bryum roseum* c. fr., *cyclophyllum*; *Tayloria serrata*, *Sphlachnum sphaericum*; *Orthotrichum stramineum* och *Sturmii*; *Ulotia Hutchinsiae*, *Bruchii*, *crispa*, *crispula* och *Drummondii*; *Amphoridia*; *Grimmia torquata*; *Fissidens incurvus*; *Leptotrichum flexicaule*. *Trichodon cylindricus*; *Trematodon ambiguus*; *Dicranodontium*; *Pottia intermedia*; *Weissia fugax* och *denticulata*; *Blindia* c. fr. — *Scapania umbrosa*; *Jungermannia taxifolia*, *lanceolata*, *setacea*, *caespiticia* och *exsecta*; *Mastigobryum trilobatum*; *Cephalozia obtusiloba* och *biloba*; *Sphagnocoetis denudatus*; *Riccia glauca* och *canaliculata*.

Denna trakts största rariteter i bryologiskt hänseende äro dock att söka i de af en yppig mossvegetation täckta s. k. "skurorna", af hvilka denna bygd har ett så stort antal, och åt hvilka allmoggen gifvit rätt karakteristiska, genuint småländska namn, såsom "Skråle-hie", "Skäljaryds-ill-hie", "Larstorps-hål" o. s. v. Lektor N. J. Scheutz har i sina "Iakttagelser rörande Smålands Mossflora" fäst uppmärksamheten på den märkliga växtligheten i de då undersökta skurorna, bland hvilka Skurugata ju är känd såsom växtställe för många sällsynta mossor. (Till antalet af för Skurugata antecknade arter må förf. få lägga: *Jungermannia orcadensis*, *Scapania umbrosa*, *Weissia fugax* samt *Diphyscium*.) Af nedannämnde skuror öfverträffar en neml. Hesslås dam både i artrikedom och yppighet vida Skurugata; en annan, "Skrålehie", kan äfven ganska väl utvärda jemförelsen med denna senare. Förf., som flere år å rad gjort excursioner till Skurugata, hufvudsakligen för att söka *Jungermannia setiformis*, har trots sig märka, att mossvegetationen derstädes är i aftagande; visst är, att den i friskhet, lifskraft och yppighet står långt efter Hesslås-dam t. ex., allt egenskaper, hvilka göra utflygter till denna senare så behagliga.

För omnämmande af åtskilliga egendomligheter vid dessa skuror är här icke platsen; jag inskränker mig att meddela några mossfynd från dem.

Hesslås dam, Hults socken, en af en bäck genomfluten längre klyfta, är med sina fugtiga bergväggar och sitt öfverflöd på multnande trädstammar en för rik mossvegetation högeligen lämplig lokal. Af sällsyntare arter torde anföras: *Hylocomium umbratum*, *loreum* och *subpinnatum* alla ymnigt fruktsättande; *Hypnum chrysophyllum*, *curtum* och *imponens* såväl c. fr. som steril; *Plagiothecium piliferum*, *silesiacum* och *elegans*; *Eurhynchium Stokesii* (ymnig), *Eurh. striatum*; *Thamnium*; *Neckera crispa* c. fr.; *Leskea nervosa* c. fr.; *Bartramia Oederi* c. fr.; *Mnium cinclidioides* och *stellare*; *Encalypta streptocarpa* och *ciliata*; *Zygodon rupestris*; *Amphoridia* ymn.; *Grimmia torquata*; *Tortula tortuosa*; *Didymodon cylindricus*; *Leptotrichum flexicaule* var. *longifolium* en mycket vacker form; *Cynodontium Wahlenbergii* ymn. c. fr., *Weissia denticulata*; *Anoectangium compactum*; *Jungermannia Taylori*, *Michauxii*, *Helleri*; *Trigonanthus curvifolus* och *catenulatus*; *Sarcoscyphus Funckii* (äfvén tagen i närheten af Bruzaholm); *Scapania umbrosa*; *Fegatella* samt *Fimbriaria gracilis*.

I Skäljarydskuran Hults socken har förf. observerat: *Timmia austriaca* stor och ymnig; *Dicranodontium* på af vattnet öfversilade bergväggar tillsammans med *Blindia*, *Grimmia Hartmanni* — den senare såväl der som flerstädes med en lång hårudd — samt den inom detta område sällsynta *Scapania nemorosa*; vidare *Hylocomium loreum*, *umbratum* och *subpinnatum* alla tre särdeles präktiga; *Buxbaumia indusiata*; *Eurhynchium Stokesii* samt *Ulota Bruchii*.

Westralundsklyftorna i samma socken äro betydligt lägre än de föregående samt hafva sumpig mark. Vegetationen blir därför olikartad. Den i alla klyftorna förekommande *Grimmia torquata* blir här ymnigast och vackrast. Vidare hafva iakttagits: *Hypnum curtum* och *imponens*; *Plagiothecium undulatum* c. fr., *Bryum alpinum*; *Mastigobryum trilobatum*, samt några i trakten mindre vanliga *Sphagna* deribland *Sph. papillosum*, *laricinum*, *fimbriatum* och *riparium*.

I "Skrålehe" Ingatorps socken hafva funnits: *Hylocomium umbratum*, *loreum*, *brevirostre*, *subpinnatum*; *Hypnum molluscum*, *curtum* och *imponens* — en vacker form nästan svart med bronsbrun topp har förf. tagit mellan större stenblock vid bäcken —; *Thamnium*; *Fontinalis dalecarlica* och *gracilis*; *Dichelyma* ymn.; *Dicranum*

congestum; *Bartramia Halleri*; *Amphoridia*; *Trigonanthus curvifolius*; *Mastigobryum trilobatum*; *Radula Lindenbergii*; *Aneura pinnatifida* på stenar under vattnet i bäcken; *Trichocolea*; *Riccia canaliculata*.

Wada-dalen, Hessleby socken, har sidoväggarne i olikhet med de öfriga skurorna jordtäckta och de för denna lokal egna mossorna träffas nästan alla vid och i den genomflytande bäcken. Vi nämna: *Hylocomium umbratum*, *brevirostre* och *subpinnatum*; *Hypnum rivulare* och *palustre* c. fr.; *Amblystegium fluviatile* c. fr.; *Rhynchostegium rusciforme*; *Dichodontium*; *Fissidens incurvus*; *Didymodon cylindricus*; *Fegatella* c. fr.; *Pellia endiviaefolia* o. a.

Bland här uppräknade mosslokaler äro "Larstorps-hål" och *Hulgata* (tvenne jemnlöpande skuror i Ingatorps socken) de sterilaste. Utom vanligare mossor märkas der endast *Hypnum curtum*, *Bartramia Halleri*, *Philonotis capillaris*, *Didymodon cylindricus* samt *Cynodontium Wahlenbergii*.

Under en tillfällig resa tog förf. vid Sjundefall i Skede socken *Hypnum purum* och *palustre*, *Amblystegium filicinum*, *Dicranella rufescens* och *Trichocolea*.

Förf. är lifligt öfvertygad, att den stora olikhet, hvilken, såsom bekant är, råder mellan *Vestra* och *Östra Smålands* fanerogama vegetation, äfven har sin motsvarighet i dess bryologiska. Berggrundens skiljaktiga beskaffenhet — jerngneis i förra, granit, felsitporfyr m. m. i senare delen — kan väl icke annat än utöfva ett visst inflytande på mossvegetationen. Hvad Lekt. N. J. Scheutz i företalet till *Smålandsfloran* så träffande anmärker om växtligheten i östliga delen af landskapet, att den är "tidigare, yppigare, mångfaldigare och i sitt skaplyne mera skiftande", synes åtminstone förf. att med fullt fog kunna karakterisera äfven samma områdes mossvegetation. Flera arter, som sparsamt eller alls icke förekomma inom jerngneisområdet, uppträda ymnigt österut och endast bland de i föregående uppräknade torde minst ett tjugofemtal saknas vesterledes. Det är dock, såsom jag ofvan velat antyda, mera vegetationens allmänna drag, hvilka förete de största olikheterna. En öfverraskning likartad den förf. erfor under första i östra Småland tillbragta sommaren vid att se fanero-

gamfloran i så mycket vara olik densamma kring Wrigstad i Westra härad, en sådan öfverraskning kände han ånyo genom att i naturen jemföra samma traktens mossflora. Oaktadt goda lokaler visst icke fattades vid sistnämnda ställe, lyckades förf. ej räkna mer än 125 mossor; inom det område hvarest förestående excursioner företagits, har en genomräkning gifvit

Bryaceæ och Sphagna	256
Hepaticæ	74
	330 arter

och säkert återstår ännu mycket att finna i denna efter småländska förhållanden på mossor så rika trakt.

Lärda sällskaps sammanträden.

Botaniska sektionen af Naturvetenskapliga Studentsällskapet i Upsala.

Den 2 Febr. 1886.

Docenten A. N. LUNDSTRÖM höll föredrag om Några nya iakttagelser öfver växternas tillpassning för djur.

Föredraget kommer inom kort att offentliggöras i Pflanzenbiologische Studien II.

Kandidat E. HENNING redogjorde för tvenne mindre kända Hymenomyceter.

1. *Hygrophorus Secretani* nov. nom.

(Syn.: *Agaricus suaveolens* SECR. var. D, Mycographie Suisse N:o 774; 1833.)

I Epicr. Syst. mycol. (1836—38) säger FRIES vid *H. leucophæus*: "SECR. n. 774 h. l. videtur" och i Hym. eur. (1874) vid samma art: "cfr. SECR n. 774". Häraf framgår att FRIES ej med bestämdhet anser sig

kunna identifiera *H. leucophæus* med *Ag. suaveolens* SECR. (non SCHUM.). Möjligen är *H. leucophæus* FRIES identisk med någon af var. A, B eller C af *Ag. suaveolens* SECR.; detta kan dock ej enligt min åsigt vara förhållandet med var. D af sistnämnda art, såsom af en jämförelse mellan beskrifningarne synes. För FRIES var denna "form" (var. D) synbarligen obekant, och den synes för öfrigt ej heller hafva uppmärksamrats af andra mykologer, ty hvarken i de större mykologiska handböckerna eller i de refererande tidskrifterna har jag funnit någon art, som visat likhet med den nämnda N:o 774 var. D hos SECRETAN. Under min vistelse i Jämtlands fjälltrakter sistlidne sommar träffade jag emellertid två gånger en art, som synbarligen öfverensstämmer med nämnda var. D, och vill jag här för att fullständiga kännedomen om densamma meddela den beskrifning, jag gjort.

H. fragrans pileo carnosus, marginem versus sensim attenuato, e campanulato expanso albo, disco fibrillis squamulisque innatis roseis, dein sublutescentibus, sicco (haud viscido) interdum irregulari, 3—5 cm. lato; margine tenui primo involuto et pulchre albo-sericeo, carne alba; lamellis inæqualibus, brevioribus sæpe crispis distantibus, crassis, adnato-decurrentibus interdum furcatis vel venoso-connexis, ex albo pallide alutaceis vel lutescentibus, postice ad 1 cm. latis; stipite firmo, fibroso, solido (a larvis sæpe exedendo) æquali vel sursum vel deorsum leviter attenuato plus minus curvato (var. torto, compresso, excentrico, bisulcato) albo, glabro, lævi sicco apice tantum albo-flocculoso, 2—6 cm. longo, 6—10 mm crasso; sporis albis, oblongo-ellipsoideis, 11—13 μ longis, 5—6 μ crassis. — Odor fortis, mihi gratus, aniseus. — Gregarius vel subcæspitosus.

Ad terram subnudam inter Hypnum uncinatum et Myrtilium nigram in abiegno 575 m. supra mare in monte Åreskutan (Jtl) $11/8$ 1885; inter acus Abie-

tis in abiegno 500 m. supra mare in monte Renfjellet (Jtl) 1°/₉ 1885.

SECRETAN anmärker om sin var. D, att den skiljer sig betydligt ("se distingue fortement") från de öfriga varr., derigenom att den blott är fuktig, ej alls klibbig. Samma karakter skiljer den från *H. leucophæus* FR., som den utan tvifvel står närmast. Under sådana förhållanden har jag ansett mig tills vidare böra betrakta den som egen art. — Här må äfven påpekas, att denna af mig funna *Hygrophorus* öfverensstämmer med n:o 774 var. D hos Secretan äfven i afseende på ståndortens beskaffenhet, ("sous les sapins" Secr.); *H. leucophæus* synes deremot tillhöra löfskog ("in fagetis" FRIES, "in Laubwäldern" WINTER).

2. *Agaricus (Entoloma) sericellus* FR. var. *lutescens* FR.

I Icones Sel. Hym. I har FRIES jemte afbildning lemnat diagnos på denna varietet, som förut ej varit särskildt upptagen. Han säger der bl. a.: "stipite fistuloso pileo magis regulari, lævi, lutescente, lamellis fere adnatis. Nascitur locis apricis sole infestatis quum typica forma silvatica".

Jag har velat fästa uppmärksamheten på denna varietet af flera skäl. Dels är den, som nämndt, först nyligen beskrifven och finnes därför icke upptagen i de vanliga mykologiska handböckerna *), dels har jag själf varit i tillfälle att studera densamma och dervid funnit, att den knapt med några konstanta karaktärer kan skiljas från *Entoloma excentricum* BRESADOLA (Fungi tridentini I, Rev. myc. Juli 1881), hvilken senare tvärtom visar sig, så att säga, stå på gränsen mellan hufvudarten *E. sericellum* FR. och dess var. *lutescens* FR. (se FR. Monogr. Hym., GILLET Champ. en France, I 1877). Här följer beskrifning öfver den af mig funna formen.

---

*) KARSTEN upptager den dock med FRIES' beskrifning i *Ryssl. Fintl. och Skandin. Hattsvampar* I, Helsingfors 1879.

Ag. (Ent.) pileo carnosulo e campanulato plus minus expanso, interdum obsolete umbonato, primo albo, sericeo-flocculoso dein lævi glabro, sordide lutescente, 2 cm. circiter lato, margine primo incurvo interdum crenato; lamellis ex albo incarnatis, subdistantibus (sinuato-) adnatis, vulgo ventricosis, inæqualibus, ad 4 mm. latis; stipite primo subhyalino, dein albo demum sublutescente, e fæcto cavo (interdum solido) tereti, raro compresso, æquali, recto vel adscendente, lævi, glabro, subcartilagineo, primo subcentrali dein plus minus excentrico, quin etiam laterali, 2—3 cm. longo, 2—3 mm. crasso; sporis roseis irregularibus vulgo 5-angulatis circa 8 μ diam. — Gregarius.

Ad terram subnudam arenosam ad marginem viæ, Tännaldalen, Härjedalen $17/8$ 1884; in loco graminoso Åreskutan $4/9$ 1885.

De af FRIES lemnade figg. öfver denna var. (l. c.) öfverensstämma fullkomligt med de mera regelbundna individerna af den form jag anträffat. BRESADOLAS form är något större än den af mig funna och stöter mindre i gult; den närmar sig således mera hufvudarten.

Vetenskapsakademien d. 10 mars. Prof. WITTRÖCK dels redogjorde för innehållet af den utaf honom själf författade, vid sista sammankomsten inlemnade afhandling Om Binuclearia; dels framlade och demonstrerade det af honom utgifna exsiccaterket öfver Erythrææ, fasc. 2; dels refererade C. J. Johansons och A. L. Grönvalls inlemnade reseberättelser; dels anmälde till införande i Bihanget till handlingarne en af stud. G. LAGERHEIM författad afhandling "Om svärmsporbildningen och hvilecellbildningen" hos några arter af släktet *Conferva* (Wille); dels ock framlade andra delen af C. J. Lindebergs "Herbarium Ruborum Scandinaviæ".

Fysiografiska sällskapet d. 10 febr. Prof. S. BERGGREN föredrog om egendomligheter i rotbildningen hos australiska Taxineer.

Den 10 mars. Doc. B. JÖNSSON föredrog om slemsvamparnes utveckling.

Vetenskaps societeten i Upsala d. 26 febr. Prof. KJELLMAN höll föredrag om växtlifvet i hafvet vid Bohuslän under vintertiden.

Societas pro fauna et flora fennica den 6 febr. Herr V. BROTHERUS anmälte några för vår flora nya mossarter, hvilka han senaste sommar funnit under sin resa i ryska Lappmarken. 1:o *Dicranum enerve* THED. funnen ej sällsynt på Dschyn och Chibinä fjellen invid Imandra, på senare stället äfven 2 frukt bärande strån; förut anträffad på högre fjell i Norge och svenska Lappmarkerna, ehuru hittills icke i frukt inom Skandinavien. 2:o *Dicranum tenuinerve* ZETT. funnen dock endast steril vid Arabugten emellan Kola och Fiskarhalfön, förut känd endast från Reipas-fjellet vid Alten i Norge. 3:o *Bryum stenocarpum* LIMPR., en nära *Br. Brownii* stående art, som förut är funnen endast på Dovre, förekom sparsamt vid Pummanki på Fiskarhalfön, och voro exemplaren bestämda af artens första upptäckare pastor Kaurin och enligt honom äfven granskade af Limpricht. 4:o *Pleurozygodon aestivus* (HEDW.) tagen steril, men i synnerligen vackra exemplar på Chibinä, förut känd såväl från Norge, som Sverige; samt 5:o *Stereodon Bambergi* SCHIMP., likaledes funnen steril på Chibinä och förut känd från Skandinaviens nordliga fjelltrakter.

Herr WAINIO inlemnade till publikation trenne uppsatser *Notulae de synonymia Lichenum*; *Revisio Lichenum Hoffmannianorum* och *Revisio Lichenum in herbario Linnei asservatorum*, samt redogjorde för ett antal förändringar uti den nu gängse nomenklaturen för nordiska lafvar, hvartill hans undersökningar af äldre författares originalsamlingar och synonymiska studier gifvit anledning. — Hr A. HULT inlemnade till publikation: *Om mossfloran mellan Awa-saksa och Pallastunturit*.

Den 6 mars. Anmäldes att tryckningen af de år 1883 på Sällskapets initiativ utförda, omfattande fenologiska observationerna numera slutförts; af arbetet, hvars titel är: "Beobachtungen über die periodischen Erscheinungen des Pflanzenlebens in Finnland 1883, zusammengestellt von D:r A. OSW. KIHLMAN" utdelades exemplar bland de närvarande.

D:r O. KIHLMAN redogjorde för sina iakttagelser öfver en del föga uppmärksammade *Salix*-hybrider. Af dessa voro följande nya för den finska floran: *S. aurita* × *cinerea* (Helsingforstrakten, sätter ymnigt grobara frön); *S. aurita* × *livida* (2 buskar i Hfors-trakten, årsskottens yngre delar bortdö till stor del under öfvervintringen); *S. Lapponum* × *phylicæfolia* (norra Tavastland; denna form, som såvidt bekant förut är obeskrifven, står något närmare *S. phylicæfolia* än *S. Lapponum*, om hvilken den påminner genom de isynnerhet nedtill starkt håriga årsskotten, bladens starkt håriga, ställvis silkesludna öfre yta och fasta byggnad; liksom hos *S. phylicæfolias* hybrider med *S. caprea*, *aurita* och *cinerea* är den undre bladytan svagare hårig än den öfra, på de äldsta bladen stundom nästan glatt; *S. caprea* × *livida* (Wasa: W. Laurén och Åland: J. E. Montell) samt *S. hastata* × *myrsinites* (Kanuanlahti i ryska lappmarken: D:r Brotherus). Af den förut från Åland kända *S. aurita* × *caprea* hade föredr. funnit ett litet träd med ymniga rot-skott i Esbo nära Hfors.

Botaniska Sällskapet i Stockholm förhandlingar.

Tredje årgången. 3. Den 23 September 1885.

1. Herr **V. B. Wittrock**: Om könsfördelningen hos *Acer platanoides* L. och några andra *Acer*-arter *).

2. Herr **N. Wille**: Bidrag til de physiologiske Væv-systems Udviklings historie hos nogle Algeslægter **).

3. Herr **J. Eriksson**: En potatisplanta med ofvanjordiska knölar.

Plantan härstammade från ett potatisfält i Hagerum nära Målilla i Småland. Den öfverensstämde i det väsentliga med de liknande plantor, som man känner från andra ställen ***). Nästan samtliga bladvecken buro mörkt rödfärgade potatisknölar, hvilka växlade i storlek mellan en hasselnöt och ett stort hönsägg. Rotsystemet var mycket svagt utveckladt, under det den del af växten, som befunnit sig ofvan jord, med afseende på förgrening, grenarnes längd och utveckling i öfrigt ej afveko från den vanliga plantan. I samband härmed meddelade herr G. E. FORSBERG, att han för flere år sedan iakttagit liknande potatisplantor icke sällan, särskildt mycket våta år, i Nerike.

4. Herr **M. A. Lindblad**: *Guepinia helvelloides* Fr., en för Sverige ny gelésvamp, sänd från D:r O. Holst.

4. Den 13 November 1885.

1. Herr **N. Wille**: Om misdannade Frugter hos *Capsella Bursa pastoris* (L.).

*) Afhandlingen är tryckt uti K. Sv. Vet. Ak. Öfvers. 1885, N:o 8.

***) Den utförliga afhandlingen är antagen till tryckning i "Bihang till K. Sv. Vet.-Akad:s Handl."

****) Jfr t. ex. Jahresber. d. Schles. Ges. f. vat. Cultur. 1879: s. 149; Bull. d. Soc. bot. de France 1880: s. 289; och Monatsber. d. Ver. z. Beförd. d. Gartenb. in d. Preuss. Staat. 1881. s. 530.

I Almindelighed finder man hos Crucifererne en Frugt med to Karpeller, men hos to Slægter angives dog 4 Karpeller, nemlig hos *Holargidium* TURCZ. (LEDEBOUR, Flora Rossica. B. 1. p. 156 "Silicula quadri-valvis, quadrilocularis") og hos *Tetrapoma* TURCZ. (Linnæa. B. 10, Litterbl. p. 104 "Silicula substipitata, 4-valvis!! Dissipimenta completa vel incompleta"). BENTHAM og HOOKER anse dog ikke disse som egne Slægter (Genera plantarum. Pars 1. p. 75, *Holargidium*, "Drabæ alpinae affinis" og p. 967, *Tetrapoma*, "Est ex A. Grayio lusus *Nasturtii palustris* Br."). At denne Opfatning er rigtig bestyrkes derigjennem, at der ogsaa hos andre Cruciferer i sjeldne Tilfælder forekommer mere end to Karpeller som Abnormitet (EICHLER, Blüthendiagramme. P. 2, p. 202). GODRON (Ann. d. sc. nat. Sér. 5, Botanique. T. 2. Pl. 18) afbilder saaledes hos *Brassica oleracea* L. Frugter med 3—6 Klapper og hos *Cheiranthus Cheiri* L. Frugter med 3—4 Klapper.

Disse Abnormiteter tydes paa to Maader, idet DUCHARTRE (Ann. d. sc. nat. Ser. 5, Botanique. T. 13) antager, at Cruciferblomsten normalt skal have 4 Karpeller, men at to af disse gaa op i Placentaerne og Skillevæggen. EICHLER (Flora 1872, p. 332) derimod antager, at man i dette Tilfælde har en ny toledet Krands, som alternerer med den almindelige, som bestaar af to normale Carpeller.

Den 11:te August 1883 fandt jeg ved Kongsvold paa Dovre omtrent 3000' o. H. et Eksempel af *Capsella Bursa pastoris* (L.), som havde tre misdannede Frugter langt nede i en rig Blomsterstand; den ene havde en 3-vinget, den andre en 4-vinget og den sidste en 6-vinget Frugt, forøvrigt var Individet normalt uddannet. Jeg undersøgte nylig disse misdannede Frugter og fandt da, at den trevingede Frugt havde 3 Klapper en fuldstændig og en ufuldstændig Skillevæg og 6 Rader Frø, den med 4 Vinger havde

4 Klapper, to hele Skillevægge og 8 Rader Frö og at den 6-vingede bestod af en almindelig Frugt med 2 Klapper og en Skillevæg, samt en anden 4-klappet med samme Bygning som den för omtalte. At den 6-klappede Frugt maatte opfattes saa, viste sig baade deraf, at den havde 2 Ar, og at Frugterne ved Midten vare helt adskilte fra hverandre, og kun lidt sammen-voksede optil og nedtil. Da det ogsaa viste sig, at Stövdragerne havde været flere end i en normal Cruciferblomst, kan man maaske antage, at der her har været en Klövning af Vækstspidsen, som har fremkaldt en Duplication af Blomstens indre Dele.

Vi havde saaledes i Virkeligheden en Frugt med 3 og 2 Frugter med 4 Klapper at forklare. Saavel EICHLER som DUCHATRE antage, at man i saadanne Tilfælder havde med 3—4 Karpeller at gjøre, den förste antager, at de staa i to Krands, den anden at de danne en Krands, som om det er 4 Karpeller da skulde være det normale for Cruciferblomsten.

Om man nu antager Pseudokarpellerne for Karpeller, da har man i nogle Tilfælder en, i andre to Karpeller, som komme til i den nedre Krands, eller danne en övre Krands for sig, men dette ligesom ogsaa at kun 3 Blomster i en rig Blomsterstand have faaet disse abnorme Blomster passer ikke godt med den Theorie, at de skulle være Frugtblade, snarere maa man vel antage, at disse Dannelser ere fremkaldte af lokale Aarsager, saasom Trykforholde mellem Blomstens Dele.

Uagtet den Eichlerske Tydning har overmaade meget for sig, forekommer det mig dog, at der kan være en Muelighed for en tredie Tydning hos de undersøgte *Capsella*-Frugter og maaske for flere lignende Misdannelser. EICHLER (Flora 1865, p. 531, Tafl. VI, Fig. 14) viser, hvorledes Septum opstaar derved, at der fra en bred Udvækst vokser indad en Væg, som tilsidst mödes af en lignende fra den mod-

satte Side. Om nu denne Udvækst paa Grund af abnorme Trykforholde bliver endnu bredere og den commisurale Nerve som Følge deraf spalter sig, da skulde Septum kunne begynde at dannes paa to Steder og man vilde, om dette var ligedan paa den anden Side, kunne faa en Fordobling af Septum og det er jo isaafald naturligt, at der opstaar Æg paa hver Side af dem og at der altsaa bliver 4 Rader af Æg. Det mellem den spaltede commisurale Nerve liggende Stykke vokser derpaa ud og efterligner de ved Siden af staaende Karpellers Klapper, og skulde være at opfatte som en *Bladflig*.

Ved denne Antagelse forklares let de Tilfælder, da man kun har tre Klapper med et fuldstændigt og et ufuldstændigt Septum; thi en saadan Misdannelse vilde fremkomme, om en Spaltning af Nerver kun finder Sted paa den ene Side. At Nerver dele sig saaledes, at man istedenfor en større Nerve faar to mindre, er et meget almindeligt Fænomen baade i Stammer og Blade og at det her virkelig er saa, bestyrkes deraf, at man paa den ene Side af begge de nævnte 4 klappede *Capsella*-Frugter finder, at Nerven først spalter sig et Stykke op, saaledes at denne Klap bliver betydeligt kortere end de tre andre Klapper. Noget lignende angives ogsaa af EICHLER (Flora 1865, p. 530), som imidlertid har fundet, at begge de midtre "Karpeller" ere insererede høiere op end de laterale.

Hvad der taler mest imod Tydningen af den tredie og fjerde Klap som Udvækster af Septum, forekommer mig at være, at Nervaturen i saa høi Grad overensstemmer med Nervaturen i de normale Karpeller, men dette forekommer dog ikke saa naturstridigt, naar man betænker, at ogsaa den Del, som ligger mellem den spaltede kommisurale Nerve efter min Tydning er en Bladdannelse, eller rettere en Flig af et eller to Blade (de egentlige Karpeller).

Tilsidst vil jeg nævne, at disse tre abnorme *Capsella*-Frugter havde rigelige og vel udviklede Frø, saaledes at det ikke kan siges, at Misdannelsen har været til Skade for Planten, uden tværtom, da Frugterne herved faa flere Frø; heri turde man maaske finde Forklaringen til, at noget, som egentlig er en Misdannelse, hos visse (*Holargidium*, *Tetrapoma*) er bleven saa konstant forekommende.

2. Herr **E. Warming**: Biologiska egendommeligheter hos *Ericineer* *)

3. Herr **V. B. Wittrock** meddelade ett par notiser om *Hedera Helix* L.

Såsom välbekant är, når denna växt i mellersta Sverige blott mycket sällan blomningsstadiet. De nordligaste växtställen, från hvilka den hittills är känd såsom blommande, äro Kålmården i Östergötland samt Ödön utanför Strömstad i Bohuslän. Till naturhistoriska riksmuseets botaniska afdelning hafva denna höst (i oktober och november) blifvit insända blommande exemplar från två ställen i Södermanland nemligen från Kroka prestgård i Vagnhärads socken, af Kyrkoherdarne E. H. och G. ANNELL, samt från Dalbyö i Vesterljungs socken af friherre A. E. NORDENSKIÖLD. Den förra lokalen, som är belägen under 58° 57' nordl. lat., är den nordligaste kända lokal för blommande murgröna i Sverige **). Fullt vild är den här dock icke. Den är nemligen från den närbelägna skogen inflyttad i trädgården, der den klättrat upp utefter boningshusets södra vägg.

---

*) Uppsatsen kommer att intagas i Bihang till K. Sv. Vet. Akad. handlingar.

***) I Norge på vestkusten träffas blommande murgröna något längre mot norr. I Riksmuseets herbarium finnas exemplar i blomningsstadiet hemförda från Nærstrand i Stavangers amt (59° 30' nordl. lat.) af herrar T. O. B. N. KROK och J. O. v. FRIESEN.

Från Gotland mellan Fröjelstrand och Klinte vid Vårsändevägen har till riksmuseum af artisten G. LILJEVALL inlemnats exemplar och afbildning af ett mycket egendomligt murgröne-exemplar. Det utgöres af ett fristående, omkring 1,4 meter högt träd med en stam af omkring 0,7 meters längd och nära 11 ctns diameter. Kronan, som är rundad och mycket tät, bildas uteslutande af grenar, som bära äggrunda blad, sålunda blomgrenar. Exemplet har från början stödt sig mot ett mindre träd, men af detta, som sedermera dött ut, finnes nu blott ett fragment kvar. Kronans egendomliga form beror dels på bristen på stöd och dels derpå, att exemplaret växer på en kulle utsatt för hafsvindarne, hvilkas anfall äfven åstadkommit, att trädet lutar temligen starkt åt det väderstreck (nord-ost) som är motsatt den rådande vindriktningen. Pressade exemplar från de nämnda lokalerna framlades för sällskapet.

Till sist förevisades friska grenar af murgröna i blomningsstadiet från ett växthus här i Stockholm. Egaren herr C. G. BJÖRN hade planterat växten medelst en vanlig stickling år 1860. Sedan omkring 10 år har den blommat hvarje år i oktober, men har ej satt frukt; antagligen därför att de för pollinationen behöfliga insekterna (getingar o. d.) vid blomningstiden ej funnits i växthuset.

5. Den 15 December 1885.

1. Herr **V. B. Wittrock** framlade och demonstrerade den nu utkomna 2:dra fascikeln af "Erythrææ exsiccatae quas distribuit Veit Brecher Wittrock adjuvantibus cl. A. Barrandon, L. Corbière, C. Czako, Ch. Flahault, Asa Gray, Th. Holm, A. von Kerner, L. Kolderup Rosenvinge, C. R. Orcutt, C. G. Pringle, W. N. Suksdorf, A. W. Thorén. (N:r 13—25) Stockholmiae 18 $\frac{1}{12}$ 85".

Fascikelns första nummer, n:r 13, utgöres af den ursprungliga, af O. SWARTZ år 1783 (från Åland) beskrifna, dvärglika, enkla eller nästan enkla formen af *Gentiana pulchella* Sw. Den är tagen vid Cherbourg i Frankrike och lemnad af kand. L. KOLDERUP-ROSENVINGE.

Äfven n:r 14 innehåller en dvärglik *E. pulchella*-form; men denna skiljer sig från den Swartziska genom att vara temligen starkt förgrenad. Jag har funnit den på två lokaler i södra Sverige, nemligen dels på den magra, sandiga, vindöppna hafs-stranden mellan Skanör och Falsterbo samt dels på en liknande lokal vid Norje i Ysane socken i vestra Blekinge.

Under n:r 15 *a—e* meddelas en *E. pulchella*-form, som bildar de båda föregåendes konträra motsats. Stammens mellanleder äro nemligen här rätt betydligt förlängda, hvarför jag benämnt den *f. subelongata*. Liksom de båda föregående är den en form som tydligen utvecklats sig under inflytande af säregna lokala förhållanden. Den förekommer nemligen på mera humusrik och därför gräsrikare jord; och har otvifvelaktigt nått sin större utveckling på längden under täflan med de mera högvuxna grässlåg, som växtlokalen gifver näring. I föreliggande fascikel är denna form lemnad från tre lokaler i östra Sverige (från den ena af doktor A. W. THORÉN), en lokal i norra Frankrike (af professor L. CORBIÈRE) och en lokal i Ungern. Den eger sålunda en rätt vidsträckt utbredning och förekommer så väl inuti kontinenten som vid hafsstränder.

N:r 16 utgöres af en från Blekinge härstammande form af *E. vulgaris* (Rafn) Wittr. med något längre foderblad än vanligt.

Under n:r 17 *a—c* lemnas, dels från Ungern och dels från Österrike, den Erythræa-form som WALDSTEIN & KITABEL år 1812 beskrifvit under namn af *Chironia uliginosa*. Det är en inlandsform, som utmärker sig

genom att hafva stjelkens kanter, de öfre stjelkbladen samt isynnerhet foderbladen korthåriga. Då den i öfrigt öfverensstämmer med typisk *E. vulgaris*, så har jag hänfört den till denna, under namn af *E. vulgaris* (Rafn) Wittr. β *uliginosa* (Kit.) Wittr. Växten finnes meddelad från två lokaler i Ungern (af doktor C. CZAKÓ och utgifvaren) samt från en i Österrike (af professor A. VON KERNER). I mellersta Tyskland och i Frankrike finnas mellanformer mellan denna varietet och hufvudformen. — Se vidstående träsnitt, n:o 17*).

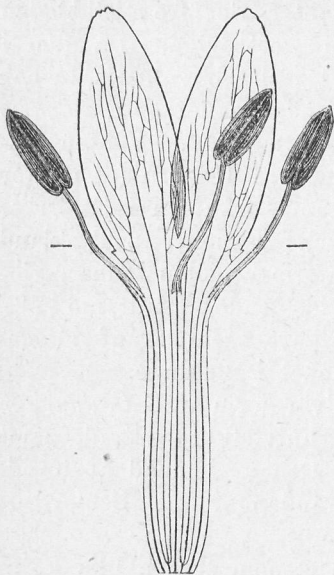
Under n:r 18 lemnas rikare exemplar af *E. glomerata* Wittr., från en ny lokal i Blekinge.

N:r 19 utgöres af en dvärgform af *E. Centaurium* (L.) Pers. med blommorna hufvudlikt gytttrade samt örtbladen ovanligt smala. Den är lemnad af Kand. TH. HOLM från magra strandängar på Schleswigs vestkust.

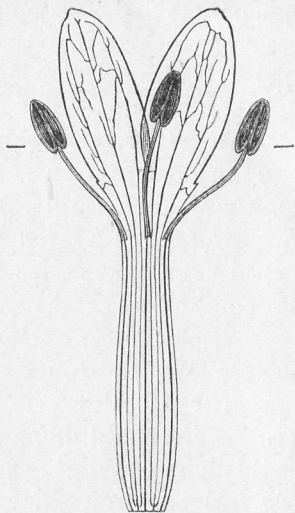
N:r 20 innehåller den genom sina axlika knippen så utmärkta *E. spicata* (L.) Pers; lemnad från Frankrikes Medelhafskust af herrar A. BARRANDON och CH. FLAHAULT.

N:r 21 utgöres af en intressant, ny art, af hvilken följande beskrifning lemnas: *Erythraea curvistamina* Wittr. nov. spec. Planta parva, 5—12 ctmr alta, paullum vel modice ramosa, glabra; foliis inferioribus oblongo-lanceolatis, superioribus lanceolatis vel lineari-lanceolatis, omnibus apice acutis; floribus pedunculatis, pedunculis plerumque brevioribus quam floribus; sepalis eadem fere longitudine vel longioribus quam tubo corollæ; hoc duplo vel triplo longiore quam laciniis limbi; his circa 3 mm. longis, oblongis, obtusis apice paullulum crenulatis, roseis (vel rarius albis); staminibus plus minus curvatis; germine plus quam

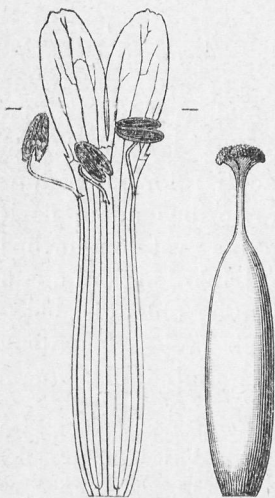
*) Denna bild visar en del af blomkronan och androeciet i 6 gångers förstoring. Om öfriga, längre fram meddelade bilder gäller detsamma med undantag deraf, att afbildningarne af *E. calycosa* Buckl. och *E. venusta* Gray blott äro 4 gånger förstorade. De båda vågräta, raka strecken angifva foderbladens längd.

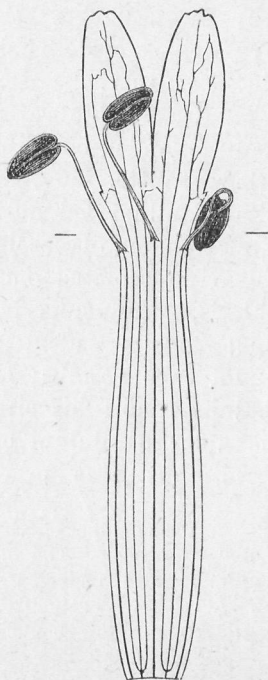
N:r 17.

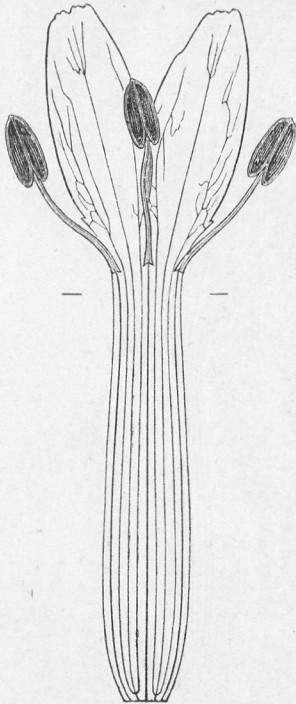
N:r 20.

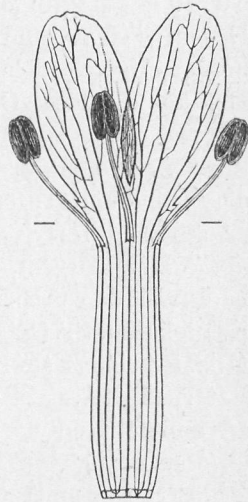
N:r 21.

N:r 21.

N:r 22.

N:r 23.

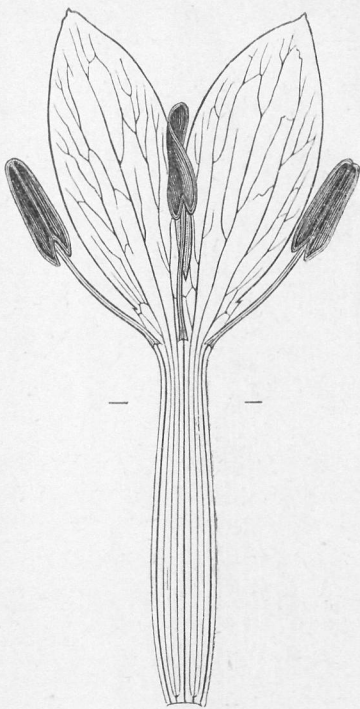
duplo longiore quam stylo stigmatique; seminibus subglobosis.

Arten har sin närmaste släktninge i *E. Douglasii* Gray, från hvilken den med lätthet skiljes genom mycket mindre storlek, relativt längre foderblad och fruktämne (i förhållande till kronpip och stift) samt isynnerhet genom ståndare med mer eller mindre böjda strängar. Genom strängarnes böjning komma knapparne att få sin plats i märkets omedelbara närhet; en anordning som är påtagligt gynsam för (en sannolikt normalt försiggående) sjelfpollination. Arten har sitt hemland i nordvestra delen af Amerikas För-
enta stater, i Washington-territoriet, och är meddelad af herrar W. N. SUKSDORF och C. R. ORCUTT.

Under n:r 22 meddelas, i luxurierande exemplar, den föregåendes närmaste släginge *E. Douglasii* Gray, sänd från nordvestligaste delen af Mexiko af herr C. R. ORCUTT.

N:r 23 utgöres af den egendomliga, för tre år sedan nybeskrifna *E. nudicaulis* Engelm, lemnad från den ursprungliga lokalen, S:t Catalina M:ts i Arizona (Förenta staternas sydvestra del), af upptäckaren herr C. G. PRINGLE *).

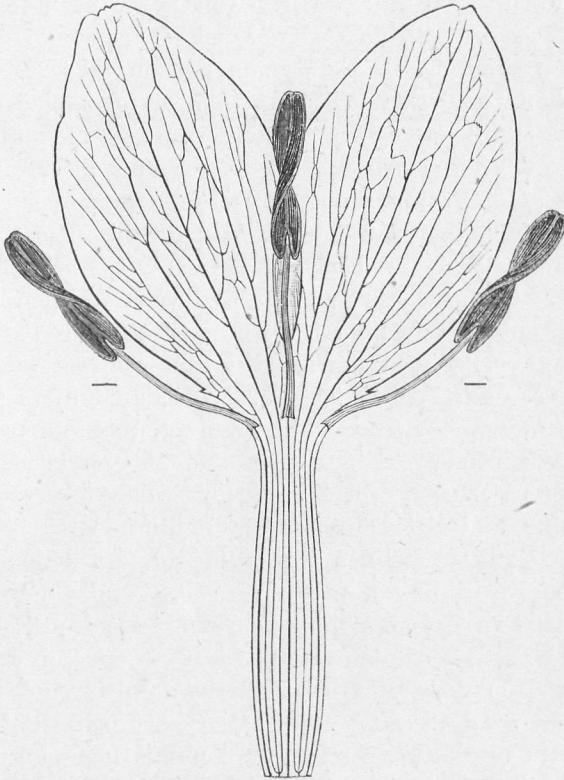
Från samma trakt härstammar den under n:r 24 lemnade *E. calycosa* Buckl. β *arizonica* Gray, tagen af samme herr C. G. PRINGLE.

N:r 24.

*) I blandning med denna art växte, enligt exemplar meddelade af M:r C. G. PRINGLE, en annan *Erythræa*-form, som vid noggrann undersökning visade sig vara en äkta *E. pulchella* (Sw.) Fr. Särskildt öfverensstämmer den amerikanska formen särdeles noga med en mycket långsträckt *E. pulchella*-form, som blifvit funnen af licentiat K. F. DUSÉN och docent Hj. NILSSON vid Trolleberg i trakten af Lund. Från denna skiljer sig *f. americana* knappast genom annat än att den har örtbladen något litet bredare och mera trubbiga samt stammens hufvudaxel vanligen längre. I gamla verdens tre verldsdelar har *E. pulchella* som bekant en vidsträckt utbredning. I nya verden har den deremot förut ej varit känd som vildväxande. Huru dess förekomst inne i Nordamerikas sydvestliga del skall växtgeografiskt förklarås, blir en fråga, som ej torde blifva så lätt att nöjaktigt besvara. Möjligen torde framtida fynd af arten annorstädes i Amerika lemna nyckeln till gåtan.

Fascikeln afslutas genom den praktfulla *E. venusta* Gray, meddelad af herr C. R. ORCUTT, från sydligaste delen af Nya Californien (N:r 25).

N:r 25.

Genom välvilligt biträde af flera af mina botaniska korrespondenter, så väl i Amerika som i olika delar af Europa har jag grundad förhoppning att redan nästkommande år, 1886, kunna utgifva en 3:dje fascikel af detta exsiccaterk.

2. Herr **N. Wille**: Om frömjölskornens utvecklingshistoria och cellväggens tillväxt genom intussusception **)

***) Uppsatsen kommer att publiceras i Christiania Vid. Selsk. Forhandlingar.

3. Herr **C. F. Nyman**: Meddelande om D:r Roth's "Additamenta" till min Conspectus Floræ Europææ.

Författaren till en nyligen i Berlin utkommen skrift med titel *Additamenta* ad Conspectum Floræ Europææ a cl. C. F. Nyman editum, D:r E. Roth, har haft godheten tillsända mig ett exemplar deraf. Ehuru jag högst ogerna sysselsätter mig med granskning af andras arbeten, anser jag mig likväl nu — då det i fråga varande, icke minst genom sin titel, nära berör mitt eget — skyldig dertill, dels för det statsunderstöd min Conspectus åtnjutit, dels för de vänner den lyckats vinna, hvilka antagligen önska erfaras mitt omdöme om D:r Roths arbete och att få det samma belyst med hänsyn till min Conspectus. För mig är detta också önskvärdt emedan annars säkerligen många både misstydingar och misstankar skola uppstå rörande sagde Conspectus. Ty hvar och en, som, utan närmare granskning, betraktar dessa otaliga, i "Reihe und Glied" uppställda "additamenta" hos D:r Roth, skall säkerligen föreställa sig, att denne Conspectus Fl. Europææ måtte vara bra ofullständig och opålitlig i sina uppgifter om växternas utbredning inom området, då den likväl förut ansetts och erkänts såsom både noggrann och (relativt) fullständig häruti. Jag måste dock fatta mitt ämne kort och skall först visa det resultat, hvartill jag kommit genom granskning af första spalten i D:r Roths arbete och huruledes de flesta af hans "additamenta" tillkommit genom otillräcklig kännedom om mitt verk:

Clematis Viticella. D:r R. tillägger "Dalm.", som redan är upptaget i Consp. — C. Flammula. D:r R. tillägger "Istr." och "Ital. ins.", hvilket allt jag med Parlatore m. fl. inbegriper under "Ital." (att jag "manchmal aufnimmt, manchmal fortlässt" dessa öar o. a. beror således icke på någon slump). — C. recta.

"Istr." (dito). "Carinth." hör naturligtvis under "Austr." — *C. integrifolia*. "Banat." hör till "Hung." sensu lat.

Pulsatilla vernalis. D:r R. tror att jag uteglömt Pyren. och Carinth., men de förra inbegripas under "Gall.", det sednare under "Austr." — *P. patens*. "Poson." och "March." inbegriper jag i "Boruss." — *P. vulgaris*. Carinth. noch einmal (till "Austr.") — *P. pratensis*. Här skulle jag uteglömt hela Austr; anför dock: Morav., Bohem., Siles. — *P. montana*. D:r R. tillägger bl. a. Tyrol. och Carinth., men dessa innefattas ju i mitt "Austr. mer." — *P. alpina*. Här menar D:r R. att jag uteglömt både Alper och Pyreneer, men de sednare inbegripas ju i "Gall.", de förra i (detta och) "Ital. bor., Helv., Germ." etc.

Anemone coronaria. D:r Roths "Ital. ins." och "Creta" inbegripas i mina "Ital." och "Turc." — *A. hortensis*. "Istr." och "Ital. ins." (se föreg.) — *A. silvestris*. Här har D:r R. annecterat "Bohem.", men detta land hör ju till "Austr." — *A. narcissiflora*: "Pyren." (hör till Gall.), "Galiz." (hör till Austr.), Alpes (se förut). — *A. trifolia*. D:r R. har "Alpes"; Consp., bestämdare, Austr., Ital. bor. — *A. apennina*. "Ital. ins." återigen och dertill "Græc.", men det sistn. hör till underarten *A. blanda* och finnes i Consp. upptaget vid denna.

Hepatica triloba. T. o. m. denna har erhållit "additamenta": "Polon." (att förstå under "Ross."), Carinth. (under "Austr."), Banat. (till "Hung".)

Adonis vernalis. Dess additam. "Ucrain." hör till mitt "Ross. mer." — *A. microcarpa*. Det annecterade "Lampedusa" räknar jag med Gussone till "Sicil." (likaså Melita). — *A. flammea*. "Carinth." noch einmal (Austr.). — *A. autumnalis* "Bohem." inbegr. i Austr.

Thalictrum aquilegifolium. Här skulle jag återigen bortglömt både Alper och Pyreneer; de inbegripas naturligtvis under de länder de tillhöra. — *T. angustifolium* åter "Carinth." (Austr.) — *T. simplex*.

D:r R. består här tre "additamenta" (utom Dobrudscha): "Siles." (inbegr. i Austr. och Germ.). "Galiz." (inbegripes i Austr.), Alpes (i de länder de tillhöra).

I det följande har D:r Roth på flera ställen annecterat t. o. m. det stackars "Lapp(onia)" — men det tillhör ju och inbegripes i "Suec.", "Suec. bor." (etc).

Då man sammanräknar dessa helt och hållet illusoriska "additamenta", så befinnas de utgöra minst 40, då de verkliga icke uppgå till flera än 14, och icke ens dessa torde alla vara säkra (så upptager D:r R. Adonis autumnalis för Portugal, men enligt Wk. Lge tillhör den endast det östra och centrala Spanien). Detta antal är icke särdeles stort då man betänker att D:r Roths arbete utkommit 1885, men de första arken af Conspectus voro tryckta i början på 1878 och att jag således icke kunnat för mitt verk begagna flera, under de sednare åren utkomna, viktiga floristiska arbeten. Dessa, jemte mycket annat samladt eller mig meddeladt material, skall jag icke underlåta att begagna för det Supplementum alterum Conspectûs, hvarmed jag är sysselsatt; sålunda kommer det högst intressanta landet Dobrudscha, jemte mycket annat dazú, att der upptagas.

Visserligen har jag icke haft tillgång till alla "käuffliche" exsiccateer, men af de för Conspectus begagnade och der citerade exsiccater-verk äro dock omkring 20 "käufflich". De af D:r R. särskildt nämnda, Fellmans och Todaros, finnas sedan länge här på museum och Welwitsch's har jag begagnat annorstädes; citerar också alla dessa för sällsyntare eller mera karakteristiska växter. För växter med stor utbredning citerar jag endast de mest spridda exs.: Rechb., Billot, Schultz, så att då D:r Roth, mot slutet af sitt arbete, tillägger citater från isynnerhet Fellm. och Todaro för vidt spridda ("vanliga") arter, dessa "additamenta" icke kunna betraktas som några verkliga sådana. Hade det ingått i planen för mitt verk att der lemna

en fullständig katalog på exsiccaternas alla nummer, så skulle jag ju ha kunnat anföra vida flera än dem jag upptagit.

D:r Roth har, såsom han sjelf säger, genom sin ställning vid Botaniska Museum i Berlin känt sig manad att företaga ett ganska mödosamt arbete. Om man kan beundra den flit och det tålmod, han härvid ådagalagt, kan man dock knappast hoppas att detta hans arbete skall kunna i någon nämnvärd grad bidraga "die Kenntniss der europäischen Flora zu erweitern" utan måste, på grund af föregående belysning, snarare beklaga att nämnde, för hvarje forskare ovärderliga, egenskaper icke användts på ett det rika Berliner-herbariet mera värdigt arbete än det ifråga varande.

För min del tror jag att om D:r R. närmare studerat min *Conspectus*, och om han kunnat vänta tills *Supplem. alterum*. utkommit, han då säkerligen skulle besparat sig det mesta af sin på "Additamenta" nedlagda möda. Med allt detta tillerkänner jag likväl gerna D:r Roth's arbete allt det värde det möjligen kan anses äga, önskande författaren all den belöning han för sin stora möda kan förtjena. För min del bör jag, slutligen, vara tacksam, emedan jag fått tillfälle att, i sammanhang med D:r Roth's arbete, belysa mitt eget och härvid lemna åtskilliga förklaringar, hvilka kanske kunna bli nyttiga för flera andra. Men skulle man möjligen önska ytterligare förklaringar (eller förklaringarnes förklaring), så får jag förklara att jag icke kommer att lemna sådana förr än i det *Supplement*, med hvars utarbetande jag är sysselsatt.

4. Herr **S. Almquist** förevisade ex. af den högnordiska *Calamagrostis strigosa*, tagna vid Åresjön i Jemtland af bankdir. C. F. Sundberg och sända till G. Tiselius.

Literaturofversigt.

Exsiccatverk öfver nordiska Rubi.

(Forts. fr. n:r 1, sid. 39.)

33. *R. Selmeri* Lindeb. (*R. villicaulis* Koehl.).

Denna form blef först af mig urskild i Bl., Norges Flora, der den upptogs under benämningen *R. villicaulis* Koehl. Onekligen kommer den också mycket nära denna art, så som den uppfattas af Focke, som också, då jag förlidet år genom Kand. Murbecks välvilja blef i stånd att sända honom ett rikligare material, identifierade den norska formen med ifrågasvarande art. Ehuru den visserligen afviker från den i nordvestra Tyskland förekommande *R. villicaulis*, hvilken, såsom Focke anmärkt, är min *R. insularis*, så finnes dock i norra Tyskland en form af *R. villicaulis*, som kommer den norska ganska nära, och innan någon närmare jemförelse mellan dessa båda former anstälts, torde det vara för tidigt att af den norska formen uppställa någon egen art. Dessutom kan jag för min del åtminstone ej gilla det af D:r Lindeberg valda namnet. Det kan nämligen ej vara vetenskapen värdigt att den samma göres till en tummelplats för politiska lidelser.

34. *R. Selmeri v. microphylla* (*R. villicaulis* Koehl. var. *alienus* Murb.). Denna varietet har redan af Kand. S. Murbeck beskrifvits i Bot. Not. 1885, pag. 75, under nyss uppgifna namn, och det hade varit utgifvarens pligt att respektera prioritetens lagar.

35. *R. polyanthemos. f. umbrosa.*

36. *R. pyramidalis* Kaltenb. Denna form, af hvilken jag redan 1871 erhöll några torra fragment, insamlade vid Väsby, hänfördes i Hartm. Sk. Fl. 11 uppl. till *R. villicaulis*, ehuru den, såsom redan der anmärktes, i åtskilligt afviker från denna. Jag hade då ännu icke haft tillfälle se den lefvande eller i

fullständiga herbarii-exemplar. D:r Focke har sedermera identifierat den med *R. pyramidalis* och jag har under min resa i Danmark sistl. sommar fått denna åsigt bekräftad.

37. *R. Wahlbergii* Arrhen. (*R. corylifolius* * *Wahlbergii*).

N:r 37—52 utgöra enligt min artbegränsning underarter och varieteter af en och samma art, nämligen Smith's *R. corylifolius*. Visserligen kunna dessa former inom smärre geografiska områden förefalla ganska konstanta och väl begränsade, samt till och med vid odling bibehålla sina karakterer (äfvén individuella olikheter kunna, som bekant, öfvergå på afkomman). Och för den, som utan att ega någon närmare kannedom om denna arts skaplyne jemför med hvarandra de här lemnade formerna, skola de utan tvifvel förefalla som väl karakteriserade och väl begränsade arter. Men helt annorlunda ter sig denna fråga, när man studerar hithörande former i naturen och inom vidsträcktare geografiska områden. Då jag i mitt ofta åberopade arbete utförligare motiverat mina åsikter, anser jag mig emellertid här icke böra ingå i en närmare utredning af hithörande formers värde och betydelse. Jag vill därför inskränka mig till att anföra ett yttrande af en bland de mest skarpsynte och intelligente rubologer i England, nämligen M:r J. B. WARREN. Hans yttrande (i Journ. of Bot. 1870, pag. 2) gäller artskilnaden mellan *R. corylifolius* och *caesius*, hvilka sinsemellan äro skarpare åtskilda än formerna af *R. corylifolius*. "Nothing", så yttrar han, "can look more distinct than a nicely dried, fully grown, well-selected panicle and stem of *R. caesius* in a little neat herbarium; here is surely firm ground at last. Why, we should know it again in a hundred. So you would, some *R. caesius*, but have you ever examined that troublesome conterminous group — that mass of chaos forms which te names *dumetorum*, *nemo-*

rosus ferox, *Schleicheri*, *diversifolius*, call up to the student of Brambles? Not cæsiæ truly these; but where is the line of separation to fall, — to say nothing of *R. Balfourianus*, Blox., *R. degener*, Müll., as understood by Genevier, and a host more of Continental forms, which connect our lately isolated *cæsius*, even with some strong corylifoliar-looking things”.

38. *R. acuminatus* Lindeb. (*R. corylifolius* * *nemorialis*, var. *acuminatus* Lindbl.).

39. *R. acuminatus* v. *floribunda* (*R. corylifolius* * *nemorialis* var. *ferox* Arrhen.).

40. *R. Lagerbergii* (*R. corylifolius* * *maritimus* (L.) F. Aresch.).

41. *R. pruinosus* Arrh. (*R. corylifolius* * *maximus* var. *pruinus*). Den här meddelade formen hör onekligen till Arrhenius’ art, men afviker från den typiska formen genom högre bågböjda turioner samt blåroda taggar.

42. *R. rosanthus* * *eriocarpus* (*R. corylifolius* * *maximus* var. *cordatus*). Denna s. k. art har förut af samme författare i en liten uppsats (Bidrag till v. Sveriges och s. Norges *Rubi corylifolii*, i Göteb. Vet. och Vitth.-Samh. Handl.) benämnts *R. rosiflorus*, hvilket förmodligen i följd af namnlighet med den tropiska *R. rosifolius* utbyttts mot det för öfrigt oriktigt bildade *R. rosanthus*. Då emellertid följ. n:r, som räknas till samma art, redan förut (i Bl. Norg. Flora) benämnts *raduloides*, borde detta namn hafva bibehållits såsom artnamn.

43. *R. rosanthus* * *leiocarpus* (*R. corylifolius* * *maximus*, var. *raduloides*).

44. *R. dissimulans* * *nitens* (*R. corylifolius* * *bahusiensis*, var. *nitens*.) Äfven vid denna form gör utgifvaren sig skyldig till det felet att ej respektera det af Lr Scheutz redan för många år sedan gifna namnet.

45. *R. dissimulans* * *obumbratus* (*R. coryl.* * *bahus.* var. *obumbratus*).

46. *R. serrulatus* (*R. coryl.* * *bah.* var. *serrulatus*). Förlidet är upptogs i nyss citerade uppsats denna form såsom varietet af föreg., och den kommer denna så nära, att ett dylikt åtgörande kan anses fullt berättigadt. Dessa trenne former höra sannolikt till *R. diversifolius* Lindl.

47. *R. acutus* (*R. corylifolius* * *nemoralis*, var. *acutus*). 48. *R. cyclophyllus* *) (*R. corylifolius* * *maximus*, var. *angiocarpus*). 49. *R. cycloph.* f. *subumbrosa*.

50. *R. ciliatus* (*R. corylifolius* * *Balfourianus*). Denna form urskiljdes redan för 15 år sedan af mig och distribuerades under benämningen *R. nemoralis*, *macrocarpus*, i anseende till dess ofta stora, nästan cylindriska frukter. Förlidet är beskrefs den af Lr Neuman som ny art under benämningen *R. divergens*. Äfven detta namn förkastas af utgifvaren af skäl, som äro svåra att inse. Formen är emellertid mycket spridd och i England beskrifven af Bloxam under nyss angifna namn. Den engelska formen öfverensstämmer ganska nära med den skånska, till och med genom de håriga ståndarknapparne, en karakter, som emellertid, såsom jag först sistl. sommar under min

---

*) Då vi brukat i Bot. Not. aftrycka beskrifningar på nya arter i svenska exsiccaterk, meddela vi här beskrifningen å n:r 48. Bristande utrymme hindrar oss att återgifva diagnoserna på alla öfriga redan förut publicerade arter i detta exicc. *R. cyclophyllus*. Turio robustus rotundato-obtusangulus pruinosis glaber sparsim glandulosus, aculeis crebris subulatis superne fere aciculosis aciculisque sparsis armatus. Folia coriacea utrinque viridia subtu pubescentia (juniora subvelutina), foliolis magnis imbricatis terminali cordato-rotundato abrupte acuto infimis sessilibus petiolo, aculeis parvis sparsis curvatis munito, parum brevioribus. l. longioribus. Stipulae foliaceae ovato lanceolatae. Flores speciosi rosei petalis ovato-orbicularibus. Stamina stylos violaceos l. carneos superantia. Sepala virescente-tomentosa fructum involventia. Fructus magni sapidi ovoidei opaci (quasi pruina tenerrima obducti qua deteresa nitidi evadunt). Succ. in Bahusia passim copiosus Ins. Koön ad Marstrand Julio 1883.

resa i Danmark hade tillfälle att öfvertyga mig om, återfinnes äfven hos andra arter, ja, äfven hos former af *R. corylifolius* (t. ex. hos den af mig först i Sverige urskilda form, som Prof. Lange benämnt *R. slesvicensis* var. *tiliaceus* och som jag kallat *R. corylifolius* * *dumetorum*, var. *tiliaceus*). Ifrågavarande kännetecken är emellertid långt ifrån alltid konstant.

51. *R. ciliat.* * *Lübeckii*, 52. *ciliat.* * *serotinus*.

Till detta intressanta exsiccaturverk, för hvars innehåll vi nu i största korthet redogjort, sluter sig värdigt Hrr Friederichsens och Gelerts "Rubi exsiccati Daniæ & Slesvigie". Båda utgifvarne hafva med synnerlig skarpsynthet och ihärdighet egnat sig åt undersökningen af vårt närmaste grannlands Rubus-Flora, som är så ansevärt rikare än vår. I samma mån blifva äfven svårigheterna att rätt urskilja och begränsa formerna större. Att emellertid utgifvarne äro sitt värf vuxne, framgår af föreliggande första fascikel och var mig för öfrigt redan väl bekant från min resa i sommar, då jag någon tid hade nöjet att hafva dem båda till sakkunnige följeslagare på mina rubus-exkursioner. Äfven i detta verk äro de meddelade exemplaren fullständiga, typiska och med urskiljning valda, så att de återgifva det för hvarje form karakteristiska. Särskildt bör en jämförelse mellan de i båda dessa exsiccaturverk lemnade *Rubi corylifolii* vara af stort intresse. En sådan jämförelse visar, att i allmänhet de danska formerna af denna grupp äro skarpare markerade än de svenska och tillika att de glandulosa formerna äro derstädes öfvervägande. Det oaktadt anser jag dock äfven dessa former böra såsom underarter eller varieteter hänföras till *R. corylifolius*. En af dem, nämligen *R. imitabilis*, är en form med luxurierande blommor, och tyckes vara af underordnad värde. Denna fascikel innehåller följande former:

1. *R. suberectus* Anders. 2. *R. fissus* Lindl. 4. *R. nitidus* Whe et N 5. *R. thyrsanthus* Focke. 6. v. *rosea*. 7. *R. Lindebergii* P. J. Müll. 8. *R. villicaulis* Koehl. * *insularis* (Fr. Aresch.). 9. *R. Langei* G. Jensen. 10. *R. gratus* Focke. 11. *R. Arrhenii* Lge (in sepib. lect.). 12. *R. Sprengelii* Whe. 13. *R. egregius* Focke. 14. *R. Neumani* Focke. 15. *R. mucronulatus* Bor. (in sepib. lect.). 16. *R. mucronulatus* Bor. (in silv. lect.). 17. *R. pyramidalis* Kaltenb. 18. *R. Radula* Whe. 19. — — v. *microphylla* Lindeb. 20. *R. saltuum* Focke. 21. *R. pyracanthus* Lge. 22. *R. ferox* Whe. 23. *R. imitabilis* K. Friderichsen. 24. *R. slesvicensis* Lge. 25. *R. Friesii* G. Jens. 26. *R. Jensenii* Lge. 27. *R. Wahlbergii* Arrh. 28. *R. Fionæ* K. Friedrichs. 29. *R. casius* × *Langei*. 30. *R. casius* × *pyramidalis*.

C. F. ARESCHOUG.

Smärre notiser.

Den 28 sistlidne mars afled docenten i botanik vid Köpenhamns universitet SAMSOE LUND, född d. 29 apr. 1845.

Kgl. Maj:t har tilldelat 1000 kr. åt prof. JAKOB ERIKSSON för att dels vid tyska universiteter idka studier i experimentel växtfysiologi, dels inhemta kännedom om de i utländska museer befintliga ekonomisk-botaniska samlingars beskaffenhet och anordning, och dels lära känna utländska växtfysiologiska försöksstationer.

Naturforskaremöte kommer att hållas i Kristiania d. 7—12 instundande juli.

Till Sveriges, Norges, Danmarks och Finlands algologer!

Undertecknad, som blifvit antagen såsom referent af svensk, norsk, dansk och finsk algologisk litteratur i tidskriften *Notarisia*, Commentarium Phycologicum, får härmed vördsamt anmoda Herrar algologer att till mig insända sina algologiska afhandlingar. Om så önskas återsändas afhandlingarne efter begagnandet.

G. Lagerheim,
Engelbrecktskatan 3. Stockholm.

Herrar botanister!

Såsom referent för "Just's botanischer Jahresbericht" af den i Finland, Norge och Sverige publicerade botaniska litteraturen tillåter jag mig till dessa länders Herrar Botanister härmed rikta den vördsamma anhållan, att de genom öfversändande till mig af sina arbeten behagade främja företagets skyndsamma fortsättande och fullständighet. Arbeten, vid hvilkas insändande sådant begäres, skickas efter begagnandet tillbaka. — I nästkommande årgång refereras litteraturen för år 1885 och därjemte möjligen förbigångna tidigare arbeten.

Ernst Ljungström,
Docent, Lund.

Lektor J. E. Zetterstedts rikhaltiga duplettsamlingar af skandinaviska och pyreneiska löf- och torfmossor äro till salu; närmare upplysningar lemnas af Lektor H. W. Arnell i Jönköping.

Hos Svanström & Co Stockholm Myntgatan 1.

kan erhållas:

Grått blomprensningssapper	format 360×445 mm	Pris pr ris	3,50
Hvitt	"	360×445 "	" " " 10,—
Herbariepapper blå färgton	"	290×465 "	" " " 6,50.
" " hvit	"	290×465 "	" " " 9,—

Obs! De båda sistnämnda sorterna användas vid Riksmusei Botaniska afdelning.

Innehåll: A. L. GRÖNVALL, En ny art af släktet *Orthotrichum*. — G. LAGERHEIM, Algologiska bidrag I. — R. TOLF, Några småländska mosslokaler. — Lärda sällskaps sammanträden: E. HENNING, Tvenne mindre kända Hymenomyceter. — V. BROTHERUS, För Finland nya mossor. — O. KIHLMAN, Salixhybrider. — J. ERIKSSON, En potatisplanta med ofvanjordiska knölar. — M. A. LINDBLAD, *Guepinia helvelloides* Fr., ny för Sverige. — N. WILLE, Misdannede Frugter hos *Capsella Bursa pastoris* (L.). — E. WARMING, Biologiska egendomligheter hos Ericineer. — V. B. WITTRÖCK, Ett par notiser om *Hedera Helix* L. — V. B. WITTRÖCK, *Erythrææ exsiccata*, fasc. II. — C. F. NYMAN, D:r Roths Additamentä. — S. ALMQUIST, *Calamagrostis strigosa* i Jemtland. — Litteraturöfversigt: Exsiccaterk öfver nordiska Rubi (slut). — Smärre notiser: Död. — Resenslag. — Naturforskaremöte. — Annonser.